

Studieplan for Tiltak mot seksuelle overgrep mot barn, videreutdanning (30 studiepoeng) (2018–2019)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Fredrikstad, samlingsbasert.

Kontakt

Studieveileder: Tina Cathrine Smith

Telefon: +47 696 08 094

E-post: studier@hiof.no

Fakultet for helse, velferd og organisasjon,
studieleder Nita Ørmen og programansvarlig Ann-Kristin Johansen.

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten:

- kan vurdere mistanke om seksuelle overgrep mot barn
- kan analysere og vurdere kritisk relevante problemstillinger i arbeid med barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep ut fra faglige, etiske og juridiske perspektiver
- kan analysere seksuelle overgrep mot barn ut i fra ulike perspektiver (som for eksempel et kjønnsperspektiv, kulturperspektiv, barnevernsperspektiv, behandlingsperspektiv, et maktperspektiv og et barneperspektiv)

- kan videreutvikle og evaluere egne kommunikasjonsferdigheter i møte med personer som er utsatt for seksuelle overgrep og deres pårørende og de som utøver seksuelle overgrep
- kan redegjøre for hvordan ulike tilnærminger kan bidra til å belyse maktforholdene som ligger bak seksuelle overgrep mot barn

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan gjennomføre en kritisk analyse av hvordan sosiale emosjoner, som skyld og skam, påvirker barn og unge som utsettes for seksuelle overgrep
- kan forholde seg kritisk til og analysere ulike måter seksuelle overgrep mot barn blir fremstilt på i media, faglitteratur, fagartikler og forskning
- kan beherske samarbeid om seksuelle overgrep mot barn på tvers av fag- og profesjongrensener

Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan identifisere egen yrkesrolle og ansvarsområde i møte med overgrepsutsatte barn og unge på en måte som ivaretar den utsattes egen forståelse av virkeligheten
- er i stand til å vurdere betydningen av anerkjennelse og respekt i møte med personer og berørte parter involvert i seksuelle overgrepssaker
- er i stand til å forholde seg kritisk reflekterende til egen yrkesutøvelse i arbeid med barn og unge utsatt for seksuelle overgrep
- kan kommunisere om og analysere faglige problemstillinger, ulike tilnæringsmåter og vurdere tiltak innenfor fagområdet seksuelle overgrep mot barn

Opptak

Bachelor eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner på 15 studiepoeng hver.

- **Overgrepssproblematikk mot barn (1. semester, høst):**

Emnet omhandler ny teori og forskning knyttet til temaet incest og seksuelle overgrep mot barn. Hovedfokus vil være en presentasjon av ulike forståelsesmåter og perspektiver på seksuelle overgrep.

- **Hvordan arbeide med overgrep (2. semester, vår):**

Emnet er mer tiltaksrettet og fokuserer på hvordan nærme seg incest og seksuelle overgrep mot barn på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Det omfatter både forebyggende arbeid og behandlingstiltak.

Det legges stor vekt på å forene teori og praksis. Siktemålet med teorien, som studentene gjennomgår i emne 1, skal kunne relateres til praksisfeltet som er sentralt i emne 2. Anvendelse av teori knyttet til praktiske eksempler vil være kjernen i studiet.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

Hvert semester består av fire samlinger med to dager pr samling. Samlingene vil hovedsakelig bestå av forelesninger og plenumsdiskusjoner. Høgskolen i Østfold bruker det digitale læringsverktøyet Canvas (nettbasert tjeneste for læring, undervisning, og samarbeid). Opplæring i bruk av de digitale verktøyene vil bli gitt i første samling i høstsemesteret.

Bruk av bibliotek

Høgskolen har et eget fagbibliotek med et stort utvalg av bøker som dekker utdanningens fagområder. Det forventes at studentene bruker biblioteket aktivt. Biblioteket gjennomfører egen undervisning for studentene i studiets første del. Målet med bibliotekundervisningen er at studentene skal få informasjonskompetanse og lære å bruke informasjonskilder og gjenfinningssystemer. Studentene skal også lære å vurdere sine kilder kritisk og det forventes at det brukes relevant og oppdatert faglitteratur i arbeide med sentrale problemstillinger.

Bruk av IKT

Høgskolen har flere rom med datamaskiner som studentene kan benytte. Det forventes at studentene har ferdigheter i bruk av tekstbehandling, da høgskolen kun tilbyr en kort innføring i bruk av data. Informasjonsutveksling foregår i hovedsak via Canvas og web.

Egenaktivitet - individuelle studier

Det legges opp til at studentene arbeider selvstendig med emnets temaer mellom samlingene og legger fram arbeider for lærer eller medstudenter. Gjennom det individuelle studiearbeidet forventes det at studenten utvikler sine studie- og læringsstrategier slik at de i økende grad kan ta ansvar for og styre sin egen læring.

Arbeidskrav

I begge emner er det krav om 80 % deltakelse i undervisning. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det benyttes skriftlige vurderinger i begge emnene. Hvert emne avsluttes med en skriftlig individuell hjemmeeksamen. Emner vurderes etter karakterreglene Bestått/Ikke bestått og A-F. Det henvises til den enkelte emnebeskrivelse for nærmere informasjon.

Alle hjemmeeksamener skal til elektronisk plagiatkontroll. Manglende innlevering av elektronisk besvarelse vil medføre at besvarelsen ikke blir sensurert. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig *forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold*.

Praksis

Det er ikke praksis i utdanningen.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Se pkt. oppbygging og innhold.

Internasjonalisering

Deler av pensum vil være på engelsk og det forutsettes at studentene kan tilegne seg faglitteratur på engelsk. Det benyttes internasjonale komparative perspektiver i framstillingen av det faglige stoffet.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- Høgskolen gjennomfører periodisk programevaluering.
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

Videreutdanning

Fullført videreutdanning gir godt grunnlag for masterstudier. Høgskolen i Østfold tilbyr blant annet:

- Masterstudium psykososialt arbeid i helse- og sosialfaglig yrkespraksis
- Masterstudium i samordning av helse- og velferdstjenester
- Masterstudium i organisasjon og ledelse.

Merk at det også stilles krav om yrkeserfaring for opptak til disse studiene, se det enkelte studium for mer informasjon.

Yrkesmuligheter

Dette er en spesialistutdanning som ikke burde vært nødvendig. Samtidig som den gjennom sin eksistens peker på en ubehagelig og trist side ved samfunnet vårt; barn blir utsatt for seksuelle overgrep og trenger kompetente voksne til støtte, veiledning og rehabilitering etter krenkelsen. Utdanningen er myntet på deg som møter denne problematikken i yrket ditt, og du får innsikt i mye av den nye teorien og forskningen som foreligger vedrørende incest og seksuelle overgrep mot barn.

Det er viktig å øke den teoretiske og praktiske kompetansen om seksuelle overgrep og tiltak rettet mot incest og seksuelle overgrep mot barn på individ, gruppe, og samfunnsnivå. Fokuset vil være både på forebyggende arbeid og behandlingstiltak. Fagfolk innen barnevern, sosial- og helsesektor opplever stadig behov for faglig oppdatering på området.

Siktemålet med videreutdanningen *Tiltak mot seksuelle overgrep mot barn*, er nettopp å imøtekomme behovet for faglig oppdatering innen dette feltet, og bidra til en kompetanseøkning for de som arbeider med overgrepsutsatte barn og unge.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Mona Jerndahl Fineide, 25.02.16

Studieplanen er revidert

Studieleder Nita Ørmen 10.01.2017.

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2018-2019

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2018

Obligatoriske emner

HSOMB10109

Hvordan forstå incest og seksuelle overgrep

15 stp

Vår 2019

Obligatoriske emner

HSOMB10209

Hvordan arbeide med overgrep

15 stp

HSOMB10109 Hvordan forstå incest og seksuelle overgrep (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Emneansvarlig: Stine Eileen Løkkeberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i videreutdanningen *Tiltak mot seksuelle overgrep mot barn* (30 studiepoeng).

Absolutte forkunnskaper

Ingen utover opptakskrav.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskapsmål

- kan redegjøre for ulike forståelsesmodeller og tilnæringsmåter til seksuelle overgrep mot barn
- kan analysere og vurdere kritisk relevante problemstillinger knyttet til seksuelle overgrep mot barn ut fra ulike faglige ståsteder, etiske og juridiske perspektiver
- kan vurdere mistanke om seksuelle overgrep mot barn
- kan analysere seksuelle overgrep mot barn ut i fra ulike perspektiver (som for eksempel et kjønnsperspektiv, kulturperspektiv, barnevernsperspektiv, behandlingsperspektiv, maktperspektiv og et barneperspektiv).

Ferdighetsmål

- kan gjennomføre en kritisk analyse av hvordan sosiale emosjoner som skyld og skam påvirker de berørte parter
- kan utvikle egen handlingskompetanse basert på teori

Generell kompetanse

- kan integrere den overgrepsutsattes egen forståelse av virkeligheten i utviklingen av behandling/hjelpetilbud
- er i stand til å forholde seg kritisk reflekterende til egen yrkesutøvelse i arbeid med barn og unge utsatt for seksuelle overgrep
- kan vurdere betydningen av å vise anerkjennelse og respekt i møte med personer involvert i seksuelle overgrepssaker

Innhold

Dette emnet belyser ulike måter å forstå og nærme seg incest og seksuelle overgrep på, og sette disse i et moralsk, juridisk, sosialt og helsemessig perspektiv. Det vil bli fremlagt ulike forskningsprosjekter som anvender forskjellige definisjoner og tilnæringsmåter, og ulike måter å nærme seg dette problemfeltet på. Siktemålet med emnet er å gi studentene en innføring i ulike kunnskapssyn knyttet til fagfeltet seksuelle overgrep mot barn og stimulere til kritisk tenkning og refleksjon.

Det finnes et stort utvalg av fagbøker om emnet og studentene vil få opplæring i søking etter relevant litteratur.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen organiseres med fire samlinger á to dagers varighet. Undervisningsformene er klasseundervisning, med vekt på forelesninger, seminarer og gruppearbeid.

Arbeidsomfang

Forventet arbeidsinnsats for studenten er 20 timer pr. uke.

Praksis

Det er ikke praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 80 % deltakelse i undervisning.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen.

Varighet: 5 dager.

Besvarelsen skal være på 3000 ord (+/- 10 %). Besvarelser ut over oppgitt lengde vurderes til ikke bestått.

Karakterregel: Bestått/Ikke bestått.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres med skriftlig sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 18.01.2018.

Aasland, Margrethe Weide, (2014): Si det til noen; en bok om seksuelle overgrep mot barn og unge. Oslo. Cappelen Damm Akademisk. Hele boken, 160 sider.

Aasland, Margrete Wiede, 2015. Barna og seksualiteten. Oslo: Cappelen Forlag. Hele boken, 120 sider.

Hågen, M. B., Barbosa da Silva, A. & Thelle, M. I. (red), 2016. Traumebevisst omsorg i psykisk helsearbeid: Fra et tilknytningsteoretisk perspektiv. Universitetsforlaget. Hele boken, 218 sider.

Kirkengen, Anna Luise og Brandtzæg Næss, Ane, 2015. Hvordan krenkede barn blir syke voksne. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken.

Langfeldt, Thore, 2013. Seksualitetens gleder og sorger: identitet og uttrykksformer. Oslo: Fagbokforlaget. Hele boken, 159 sider.

Raundalen, Magne. og Schultz, Jon-Håkon, 2016. Seksuelle overgrep og vold. Forebyggende undervisning i skolen. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken,

Schibbye, Anne-Lise Løvlie, 2012. Relasjoner. Et dialektisk perspektiv på eksistensiell og psykodynamisk psykoterapi. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken, 422 sider.

Søftestad, Siri og Andersen, Inger Lise, 2014. Seksuelle overgrep mot barn Traumebevisst tilnærming. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken.

Artikler:

Kjær, Aud-Keila B. og Svein Mossige, 2008. Når barneverntjenesten må forholde seg til straffeloven, i Dahle, Rannveig og Nicole Hennem (red) 2008, Barneverntjenestens håndtering av saker med vold og seksuelle overgrep, NOVA rapport nr 5/08 kap 3. Side 37-57. 20 sider.

Mossige, Svein, 2008. Hva er god praksis i barneverntjenestens håndtering av seksuelle overgrepssaker? I Dahle, Rannveig og Nicole Hennem (red) 2008, Barneverntjenestens håndtering av saker med vold og seksuelle overgrep, NOVA rapport nr 5/08 kap 5. side 92-122. 30 sider.

Pettersen, Kaare Torgny, 2016. Psykisk helsearbeid ved norske incestsentre. Tidsskrift for Psykisk Helsearbeid. 14 sider.

Steine, Iris M. et al.*, 2012. Forekomsten av seksuelle overgrep i et representativt befolkningsutvalg i Norge. Tidsskrift for Norsk Psykologforening

Rapporter:

Kruse, Emilie, 2011. Unge som begår seksuelle overgrep. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. 24 sider

Thoresen, S. & **Hjemdal, O. K.** (Red.) (2014). *Vold og voldtekt i Norge. En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. 147 sider.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:37:10

HSOMB10209 Hvordan arbeide med overgrep (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for helse, velferd og organisasjon

Stuedsted: Fredrikstad

Emneansvarlig: Stine Eileen Løkkeberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i videreutdanningen *Tiltak mot seksuelle overgrep mot barn (30 studiepoeng)*.

Absolutte forkunnskaper

Ingen forkunnskaper utover opptakskrav.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskapsmål

- kan vurdere og evaluere egne kommunikasjonsferdigheter i møte med de som er utsatt for seksuelle overgrep og deres pårørende og personer som utøver seksuelle overgrep
- ha kunnskap om ulike etaters rolle og ansvar i møte med overgrepsutsatte barn og unge
- kan redegjøre for ulike maktforhold som ligger bak seksuelle overgrep og på hvilken måte en bør ta høyde for dette i arbeid med utsatte barn og unge.

Ferdighetsmål

- være bevisst egne fordommer i møte med seksuelle overgrep og reflektere over eget faglig ståsted i møte med personer utsatt for seksuelle overgrep og aktuelle samarbeidspartnere.
- er i stand til å reflektere kritisk rundt ulike etaters ansvarsområder og tilnæringsmåter i arbeidet med seksuelle overgrep
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike måter seksuelle overgrep mot barn blir fremstilt på i media, faglitteratur, fagartikler og forskning.

Generell kompetanse

- kan analysere og kommunisere om faglige problemstillinger, teorier og analyser innenfor fagområdet seksuelle overgrep mot barn.

Innhold

Dette emnet vektlegger ulike måter å møte incest og seksuelle overgrep på, både på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Studenten vil få en innføring i ulike behandlingsformer og ulike måter å drive forebyggende arbeid på. Det stilles ikke krav til studentene at de har erfaring fra arbeid med seksuelle overgrep. Det vil bli gjennomgått en dialogisk metode for samtale med barn som har vært utsatt for incest og seksuelle overgrep, og studentene vil få øve på denne metoden i undervisningen. Siktemålet med emne 2 er å gi studentene en innføring i hvordan arbeide med seksuelle overgrep og øke forståelsen for dilemmaer og faglige utfordringer knyttet til dette fagfeltet.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen organiseres med fire samlinger á to dagers varighet. Undervisningsformene er klasseundervisning, med vekt på forelesninger, seminarer og gruppearbeid.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats fra studenten er ca. 20 timer pr. uke.

Praksis

Det er ikke praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 80 % deltakelse i undervisning

Arbeidskravet må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen

Varighet: syv dager / 1 uke.

Besvarelsen skal være på 3000 ord (+/- 10 %). Besvarelser ut over oppgitt lengde vurderes til ikke bestått.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres med skriftlig sluttevaluering fra studentene.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 18.01.2018.

Börgesson, M, 2017. Å bygge psykisk helse. Helsefremmende samtaler med ungdom. Fagbokforlaget. Hele boken, 180 sider.

Nordanger, D. & Braarud, H.C., 2017. Utviklingstraumer. Regulering som nøkkelbegrep i en ny traumepsykologi. Oslo: Fagbokforlaget. Hele boken, 160 sider.

Raundalen M. og Schultz, J-H. 2006. Krisepedagogikk. Hjelp til barn og unge i krise. Universitetsforlaget. Løvlie Schibbye, Anne-Lise, 2006. Livsbevissthet - om å være tilstede i eget liv. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken, 203 sider.

Øverlien, C., Hauge. M-I., Schultz J-H. 2016. Barn, vold og traumer. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken

Øverlien, C., Hauge, M-I. & Shultz, J-H. 2016. Barn, vold og traumer. Møte med unge i utsatte livssituasjoner. Arnstorp, Trine, Beate Indrebø Hovland og Elisabeth Torp (red.), 2003. Fra skam til verdighet. Oslo: Universitetsforlaget. Hele boken, 233 sider. Universitetsforlaget.

Artikler:

Pettersen, Kaare Torgny (2013). A study of shame from sexual abuse within the context of a Norwegian Incest center. Artikkelen er godkjent for trykking i tidsskriftet Journal of Child Sexual Abuse, 22: 677-694. 17 sider.

Save the Children, 2013. Unspeakable crimes against children. Sexual violence in conflict. Save the children.

Vrabel, Karianne et al. 2008. The course of illness following inpatient treatment of adults with longstanding eating disorders: A 5-year follow-up. International Journal of Eating Disorders

Rapporter:

Bendixen, Mons og Ottesen, Leif Edward Kennair, 2008. Seksuell trakassering blant elever og ansatte i videregående skole: En resultatrapport. NTNU rapport

Stefanson, Kari, Gundersen, Tonje og Elisiv Bakketeig, 2012. Barnehusevalueringen 2012. Delrapport 2. En undersøkelse blant barn og pårørende, jurister og politifolk, samt ledere og ansatte. Nova Rapport Nr. 9/12. 160 sider.

